

Warszawa, 26 marca 2011 r.

**Sprawozdanie z działalności
Fundacji Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR
w 2010 roku**

1. O Fundacji FOR

Celami Fundacji FOR jest wspieranie działalności społecznej, naukowej i oświatowej prowadzonej na rzecz rozwoju instytucji demokratycznych w Rzeczypospolitej Polskiej, jak również podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do wzrostu zaangażowania polskiego społeczeństwa w działania, które sprzyjają szybkiemu i stabilnemu rozwojowi Rzeczypospolitej Polskiej oraz urzeczywistnianiu zasad demokratycznego państwa, a także działalność na rzecz rozwoju świadomości obywatelskiej oraz rozwoju gospodarczego.

Fundacja realizuje swoje cele w szczególności m.in. poprzez:

- prowadzenie działalności badawczej mającej na celu zidentyfikowanie obszarów życia politycznego i gospodarczego, które szkodzą rozwojowi kraju oraz upowszechnianie wiedzy w tym zakresie, a także proponowanie rozwiązań służących rozwojowi, opartych na doświadczeniu innych krajów i wiedzy naukowej;
- tworzenie i popieranie programów badawczych mających dostarczyć wiedzę na temat zjawisk społecznych, gospodarczych i ekonomicznych istotnych ze względu na cele Fundacji;
- sporządzanie analiz, ekspertyz i opinii oraz prowadzenie szkoleń, seminariów i wykładów w zakresie określonym celem statutowym Fundacji;
- działalność informacyjno-edukacyjną na rzecz upowszechniania wiedzy o propozycjach i rozwiązaniach w dziedzinie gospodarki i polityki służących rozwojowi Rzeczypospolitej Polskiej, inicjowanie i wspieranie programów szkoleń specjalistów różnych dziedzin dla powstających i rozwijających się instytucji demokratycznych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- mobilizowanie do obywatelskiej aktywności m.in. poprzez popularyzowanie wiedzy o formach udziału w demokracji w krajach bardziej rozwiniętych i podejmowanie działań służących ich wdrażaniu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz rozwijanie i umacnianie postaw nastawionych na aktywne współdziałanie na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- podejmowanie działań służących upowszechnianiu zasad demokratycznego państwa prawa, przejrzystości w życiu publicznym, społecznej kontroli nad instytucjami zaufania publicznego oraz przeciw działaniu patologiom życia publicznego i społecznego.

2. Rada, Zarząd, Pracownicy i Współpracownicy

Skład Rady:

Przewodniczący Rady: Leszek Balcerowicz.

Członkowie Rady: Michał Chałackiewicz, Danuta Demianiuk (od września 2010), Arkadiusz Muś (od marca 2010), Tomasz Pasikowski, Tadeusz Syryjczyk (do września 2010 r.), Łukasz Wejchert (od marca 2010).

Skład Zarządu:

Prezes Zarządu, Dyrektor Zarządzający: Jarosław Bełdowski (do 31 marca 2010 r.), Andrzej Krajewski (pełniący obowiązki Prezesa Zarządu od 1 kwietnia 2010 r.)
Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Działu Analitycznego: Wiktor Wojciechowski

Pracownicy:

Ekonomiści: Anna Kurowska (do września 2010 r.), Lech Kalina (od maja 2010 r.),
Aleksander Łaszek (od września 2010 r.);
Menadżer ds. Projektów: Alicja Defratyka;
Specjalista ds. Public Relations: Paulina Chylińska, Emilia Legieta,
Asystentka Zarządu: Anna Sikora;
Doradca Zarządu: Marek Chałas (do sierpnia 2010 r.);
Asystent ds. Badań: Jarosław Kantorowicz (do czerwca 2010 r.);
Asystent Projektu Lepszy Wymiar Sprawiedliwości: Marta Kube (od listopada 2010 r.)

Współpracownicy:

Agnieszka Borowska, Anna Czepiel, Piotr Gajewicz, Mateusz Guzikowski, Ewelina Kociel, Jacek Komór, Kinga Krystiańczuk, Szymon Matusik, Katarzyna Michalska, Jakub Redlicki, Patrycja Romanowska, Marcin Rybacki, Andrzej Rzońca, Mateusz Sabat, Dawid Samoń, Piotr Stolarczyk, Dawid Sześciło, Krzysztof Szwałek, Marek Tatała, Rafał Trzeciakowski, Mikołaj Zduńczuk.

3. Programy realizowane w 2010 roku

Główne obszary działalności badawczo-edukacyjnej FOR w 2010 roku:

- I. Mniej fiskalizmu, więcej zatrudnienia
- II. Wolność, własność, konkurencja
- III. Lepszy wymiar sprawiedliwości
- IV. Unia Europejska a rozwój krajów członkowskich, w tym Polski
- V. Edukacja
- VI. Inne

I. Mniej fiskalizmu, więcej zatrudnienia

1) Realizacja projektu „Monitoring reformy emerytalnej”

Głównym celem projektu jest zwiększenie świadomości Polaków na temat skutków wprowadzenia w życie proponowanych zmian w systemie emerytalnym. W ten sposób FOR stara się podnieść poziom debaty publicznej i zmniejszać poparcie dla populistycznych propozycji, które mogłyby szkodzić samym zainteresowanym. Monitoring reformy emerytalnej jest realizowany ze środków otrzymanych z Fundacji im. Stefana Batorego.

Działania zrealizowane w 2010 r.:

a) Prowadzenie podstrony internetowej monitoringu reformy emerytalnej

b) Wystosowanie listu Inicjatywy Obywatelskiej Dziesięciu Ekonomistów

List, proponujący zmiany w systemie emerytalnym, został przedstawiony podczas konferencji prasowej 26 stycznia. W skład Inicjatywy Obywatelskiej Dziesięciu Ekonomistów wchodzi: Jakub Borowski - ekonomista Invest-Banku, Maciej Bukowski, prezes Instytutu Badań Strukturalnych, Agnieszka Chłoń-Domińczak - b. wiceminister pracy, prof. Marek Góra - współtwórca reformy emerytalnej z 1999 r., wykładowca SGH, Bogusław Grabowski - b. członek Rady Polityki Pieniężnej, prezes Skarbcza, Janusz Jankowiak - ekonomista Polskiej Rady Biznesu, Witold Orłowski - b. doradca prezydenta Kwaśniewskiego, ekonomista PricewaterhouseCoopers, Ryszard Petru - ekonomista BRE Banku, Krzysztof Rybiński - b. wiceprezes NBP, obecnie w Ernst&Young, Wiktor Wojciechowski - ekonomista Fundacji FOR.

Najważniejsze propozycje zmian Inicjatywy Obywatelskiej Dziesięciu Ekonomistów to:

- Upowszechnienie systemu emerytalnego
- Stopniowe podwyższanie wieku przechodzenia na emeryturę
- Reforma KRUS
- Lepsze działanie OFE
- Bezpieczna wypłata emerytur

Informacja o liście ekonomistów pojawiła się m.in. na portalach: *Gazetaprawna.pl*, *Forsal.pl*, *Tvn24.pl*, *Bankier.pl*, *Wprost.pl*, *Gazeta Bankowa*, *Polska.pl*.

c) Publikacja raportu FOR: „Czy zmiany na rynku OFE idą w dobrym kierunku?”

Raport analizuje konsekwencje ewentualnego wprowadzenia w życie zmian dotyczących funkcjonowania OFE, które pojawiały się w przeszłości lub są obecnie przedmiotem debaty publicznej. Jak twierdzi autor raportu, dr Dariusz Stańko, „Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie podejmuje działań w obszarach priorytetowych, które są rzeczywiście istotne dla dobrobytu przyszłych emerytów.”

Prezentacja publikacji odbyła się podczas konferencji prasowej zorganizowanej 22 czerwca w siedzibie Fundacji FOR, a materiały do niej nawiązujące ukazały się m.in. w *Rzeczpospolitej* i *Dzienniku Gazecie Prawnej* oraz na antenie POLSAT NEWS i TV Biznes.

2) Prezentacja FOR: Dokąd zmierzają finanse publiczne w Polsce?

5 sierpnia w FOR odbyła się konferencja prasowa z udziałem **prof. Leszka Balcerowicza, dr. Andrzeja Rzońcy i dr. Wiktora Wojciechowskiego** pt. "Dokąd zmierzają finanse publiczne w Polsce?". Jak powiedział L. Balcerowicz: "Dyskusja o stanie finansów naszego państwa oraz o sposobach jego naprawy, prowadzona w kategoriach etykietek i epitetów, nie ma merytorycznego sensu. Szkodzi ona tylko jakości debaty w demokracji oraz utrudnia rozwiązywanie istotnych dla wszystkich problemów."

Na konferencji przedstawiona została analiza stanu finansów publicznych naszego państwa oraz konkretne propozycje działań redukujących deficyt budżetowy.

Postulaty FOR wywołały żywą dyskusję publiczną i były szeroko komentowane we wszystkich najważniejszych mediach: TVP INFO, TVN CNBC Biznes, Polsat, Polsat News, Gazeta Wyborcza, Dziennik Gazeta Prawna, Rzeczpospolita, Metro, Puls Biznesu, PR Program 1, Radio TOK FM, Radio PiN, Onet.pl, Bankier.pl, Interia.pl, Wp.pl.

3) Zawiązanie „Koalicji na rzecz zmniejszenia długu publicznego” i uruchomienie „Licznika długu publicznego”.

Celem projektu jest uświadomienie opinii publicznej zagrożenia, jakim jest dla Polaków, a szczególnie dla ludzi młodych, narastanie długu publicznego.

28 września, w wypełnionej po brzegi sali hotelu Novotel, odbyła się konferencja prasowa, podczas której prof. Leszek Balcerowicz uruchomił **licznik długu publicznego** w Polsce na ekranie w centrum Warszawy. Licznik działa też na stronie internetowej projektu www.dlugubliczny.org.pl, która jest regularnie uaktualniana o nowe informacje związane z finansami publicznymi.

Fundacja FOR zainicjowała powstanie „**Koalicji na rzecz zmniejszenia długu publicznego w Polsce**”, w której uczestniczą także: Polska Przedsiębiorcza, Stowarzyszenie Polska Młodych, Forum Młodych Lewiatan, Studenckie Forum Business Center Club i Samorząd Studentów SGH. Poprzez stronę internetową do koalicji przyłączyło się ponad 230 osób i instytucji, a poprzez specjalny profil na Facebooku – już ponad 2500 osób.

O uruchomieniu licznika długu informowały wszystkie ważniejsze media ogólnopolskie: stacje telewizyjne i radiowe, prasa i portale internetowe. Na pierwszych stronach napisały o nim: *Gazeta Wyborcza*, *Dziennik Gazeta Prawna*, *Fakt*, *Puls Biznesu* i *Metro*, a w telewizji donosiły o tym m.in.: *Teleexpress* i *Wiadomości* (TVP1), *Panorama* (TVP2), *Fakty* (TVN), *Wydarzenia* (POLSAT). Temat licznika długu i związanym z nim problemem finansów państwa był przedmiotem dyskusji w mediach jeszcze przez wiele dni po jego uruchomieniu. Nawiązują do niego dziennikarze i komentatorzy, poruszający temat długu publicznego, jest on punktem odniesienia przy każdej dyskusji na temat długu publicznego i stanu finansów publicznych.

4) Publikacja analizy FOR nr 1/2010: „Jak Grecja padła na popytowym dopingu”

Analiza FOR

Jak pisze autor analizy, Andrzej Rzońca, „grecka polityka powiększania deficytu budżetowego sprawiła, że ta najstarsza demokracja świata znalazła się na skraju bankructwa. To kolejny dowód na to, że keynesowska metoda pobudzenia gospodarki jest przepisem na kryzys, a nie na stabilny rozwój. Nieodpowiedzialne rządy Grecji nie tylko fałszowały statystyki, ale i roztrwoniły zyski z członkostwa w strefie euro. Z oszczędności, jakie przyniosły niższe odsetki płacone od długu publicznego Grecji, jej politycy sfinansowali wyższe wydatki publiczne, a szczególnie - socjalne. Na razie Unia Europejska uratowała Grecję od bankructwa, ale za życie ponad stan Grecy będą płacić jeszcze przez wiele lat, a perspektywa niewypłacalności będzie wisiała nad ich krajem.”

5) Publikacja analizy FOR nr 2/2010: Czy ostrożne założenia dadzą ostrożny budżet?

Analiza FOR

„Założenia Projektu Budżetu Państwa” tego nie gwarantują – twierdzi analityk FOR i członek Rady Polityki Pieniężnej, **Andrzej Rzońca** w analizie FOR. Autor dowodzi, że samo przyjęcie reguły wydatkowej nie wystarczy do zahamowania wzrostu wydatków państwa, bo obejmuje ona zaledwie co dziesiątą wydawaną złotówkę, a budżet 2011 musi ograniczyć deficyt co najmniej o 18 mld zł, a jeśli sytuacja gospodarcza będzie gorsza – to nawet o ponad 30 mld zł.

6) Publikacja analizy FOR nr 5/2010: "Dlaczego nie należy nakładać podatku na aktywa banków?"

Analiza FOR

W analizie Andrzej Rzońca przedstawia argumenty przeciwko projektowi ustawy dotyczącej nałożenia dodatkowego podatku na banki zaproponowanemu przez Prawo i Sprawiedliwość. Skutkiem wprowadzenia proponowanego przez PiS podatku od aktywów banków byłby wzrost – już wysokich – ciężarów fiskalnych. Nawet gdyby nowy podatek – jak chcą tego autorzy projektu ustawy – zastąpił podwyżkę podatku od towarów i usług (VAT), to nadal byłby to wzrost obciążeń podatkowych w porównaniu do obecnego stanu - czytamy w analizie.

7) Publikacja analizy FOR nr 6/2010: „Kwotowa waloryzacja: to może być dobry pomysł”.

Analiza FOR

Zadeklarowane przez premiera Donalda Tuska przejście z procentowej na kwotową waloryzację rent i emerytur wywołało krytykę wielu ekonomistów. Jak piszą Wiktor Wojciechowski i Andrzej Rzońca w analizie Fundacji FOR, zmiana sposobu waloryzacji mogłaby być dobrym pomysłem, gdyż pozwoliłaby zmniejszyć jej koszty i premiowała długie lata pracy.

8) Publikacja raportu FOR „Szkolę mą widzę kosztowną”

O sytuacji w polskim szkolnictwie w najnowszej publikacji Fundacji FOR piszą **Wiktor Wojciechowski**, **Lech Kalina** oraz **Aleksander Łaszek**. Autorzy zachęcają do podjęcia dyskusji nad dostosowaniem polskiej edukacji do przemian demograficznych, co dałoby oszczędności dla budżetu państwa i pozwoliłoby przeznaczyć część uwolnionych środków na motywacyjny system wynagrodzeń nauczycieli i inne potrzeby edukacji.

9) Publikacja raportu FOR: „Matka-Polka pracująca, czyli jak zwiększyć aktywność zawodową młodych kobiet?”

Autorzy raportu rekomendują m.in. dodatkową jedną czwartą pensji dla kobiet, które podejmą pracę podczas urlopu wychowawczego, ograniczenie urlopów macierzyńskich do 22 tygodni a wychowawczych do 52 tygodni, ulgę prorodziną i wspólne opodatkowanie tylko dla pracujących rodziców.

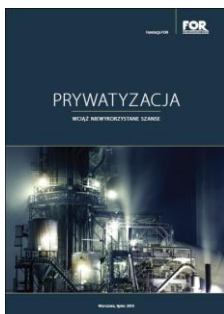
II. Wolność, własność, konkurencja

1) Zbieranie podpisów i popularyzacja apelu prof. Leszka Balcerowicza w sprawie zamierzonego kupna spółki Energa przez spółkę PGE 21 września 2010 r.

„To szkodliwa transakcja i nie należy jej przeprowadzać, ponieważ doprowadziłoby to do ograniczenia konkurencji i mogłoby zaowocować podwyżkami cen energii. Wzywamy rząd do poszanowania zasad nowoczesnego podziału władzy i powstrzymania się od wywierania wpływu na niezależny organ regulacyjny”. Ponad 20 sygnatariuszy dokumentu wskazało, że zakup Energi przez PGE będzie przeprowadzony kosztem należnej Skarbowi Państwa dywidendy, a w kolejnych latach zyski spółki pójdą na spłatę kredytu zaciągniętego na ten zakup.

Apel był szeroko cytowany przez media. Ostatecznie w styczniu 2011 r. transakcja nie została zatwierdzona przez Prezesa UOKiK Małgorzatę Krasnodębską-Tomkiel; trwa procedura odwoławcza od jej decyzji.

2) Publikacja raportu FOR pt. „Prywatyzacja: wciąż niewykorzystane szanse”

Autorem raportu jest **Wiktor Wojciechowski**, który prezentuje w nim zagrożenia wynikające z wolnego tempa prywatyzacji w Polsce oraz zjawisko zwane „pseudoprywatyzacją”. W 2008 r. aż 2/3 przychodów ze sprzedaży akcji i udziałów w spółkach należących bezpośrednio do Skarbu Państwa, resort uzyskał od innych państwowych firm, których działalność w praktyce nadzoruje. Gdyby rząd PiS zrealizował swój plan prywatyzacji (8,5 mld zł) to w latach 2006-2007 potrzeby pożyczkowe państwa zmniejszyłyby się o ponad 5,1 mld zł.

Prezentacja publikacji odbyła się podczas konferencji prasowej z udziałem prof. Leszka Balcerowicza i Wiktora Wojciechowskiego 21 lipca w siedzibie Fundacji FOR, a materiały do niej nawiązujące ukazały się m.in. w *Gazecie Wyborczej*, *Dzienniku Gazecie Prawnej* i *Parkiecie*, na antenie Radia PiN, RMF FM oraz POLSAT NEWS, a także na licznych portalach internetowych (Forsal.pl, TvN24.pl, Onet.pl, Money.pl, Forbes.pl, Wp.pl, Wprost.pl i in.)

3) Publikacja analizy FOR nr 3/2010: „Dlaczego PKO BP nie powinno przejmować BZ WBK?”

Analiza FOR

W związku z toczącą się publiczną dyskusją na temat ewentualnego przejęcia BZ WBK przez PKO BP, Fundacja FOR opublikowała analizę autorstwa **Andrzeja Rzońcy i Łukasza Boronia**. W dyskusji tej zbyt dużo – w odczuciu autorów – mówi się w niej o polskich aspiracjach, o ekspansji polskiego kapitału, o aktywnej polityce gospodarczej itp. Skarb Państwa musi patrzeć na interes całego kraju, a przejęcie BZ WBK przez PKO BP temu interesowi by nie służyło.

4) Publikacja Analizy FOR nr 4/2010 pt. „Najgorsze jest trzęsienie biednej ziemi”

Analiza FOR

Gdyby trzęsienie ziemi na Haiti wydarzyło się w kraju bogatym, to zamiast ponad 200 tysięcy zabitych byłoby ich kilkuset, może kilka tysięcy – twierdzi Aleksander Łaszek, autor analizy, opartej na tekście rozdziału książki „Zagadki wzrostu gospodarczego”. Na Haiti ogromna liczba ofiar wynikała z tego, że większość budynków mieszkalnych była w fatalnym stanie technicznym, co wielokrotnie liczbę zawaleń, a brak funkcjonujących służb ratunkowych, dróg, szpitali, zapasów leków, żywności i paliwa uniemożliwił skuteczną akcję ratunkową i sprawił, że odbudowa kraju po katastrofie jest prawie niemożliwa.

5) Publikacja Analizy FOR nr 7/2010: „Białoruś straciła pokolenie”

Analiza FOR

Początkowe zaniechanie reform gospodarczych, a następnie wprowadzenie ich w ograniczonym zakresie, nie pozwoliło Białorusi na uniknięcie wysokich kosztów społecznych – spadku oczekiwanej długości życia oraz relatywnie niskich dochodów gospodarstw domowych. Uniemożliwiło jej także szybką stabilizację ekonomiczną – wynika z analizy przygotowanej przez Aleksandra Olechnowicza.

III. Lepszy wymiar sprawiedliwości

Projekt realizowany jest we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, a jego celem jest przygotowanie zbioru raportów, w których zostanie zdiagnozowany stan polskiego wymiaru sprawiedliwości oraz sformułowane propozycje reform usprawniających jego funkcjonowanie. Projekt realizowany jest ze środków otrzymanych od Fundacji im. Stefana Batorego.

W ramach projektu w 2010 r. podjęto następujące działania:

- 1) Uruchomienie i prowadzenie podstrony projektu na www.for.org.pl
- 2) Obywatelski Monitoring Kandydatów na Prokuratora Generalnego

W wyniku nowelizacji ustawy o prokuraturze, która weszła w życie 31 marca 2010 roku, zostały m.in. rozdzielone funkcje Ministra Sprawiedliwości oraz Prokuratora Generalnego. Ponieważ po raz pierwszy zwierzchnik prokuratorów był wyłaniany w drodze konkursu, Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz FOR podjęły inicjatywę mającą na celu rzetelne zaprezentowanie zgłoszonych kandydatur opinii publicznej.

Podjęte działania:

- gromadzenie informacji o kandydatach i przedstawianie zebranej wiedzy opinii publicznej w specjalnym **serwisie internetowym**: <http://www.hfhrpol.waw.pl/prokurator/>,
- uczestnictwo w **publicznym wysłuchaniu kandydatów** przed Krajową Radą Sądownictwa w dn. 5-7 stycznia 2010 i opracowanie sprawozdań z tych wysłuchań,
- organizacja 3 lutego 2010 **debaty „Moja wizja reformy prokuratury”** z udziałem kandydatów ubiegających się o urząd Prokuratora Generalnego: sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie Andrzeja Seremeta oraz Prokuratora Krajowego Edwarda Zalewskiego. Spotkanie poprowadził prof. dr hab. Piotr Girdwoyń z Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. W debacie wzięli także udział prof. Leszek Balcerowicz oraz Minister Sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski. Wśród przybyłych gości byli m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich dr Janusz Kochanowski, urzędnicy Ministerstwa Sprawiedliwości, przedstawiciele Prokuratury Krajowej, Rady Prokuratorów przy

Prokuratorze Generalnym, przedstawiciele stowarzyszeń prokuratorskich, korporacji prawniczych, a także kadra naukowa i liczne grono studentów. Uczestnikami spotkania byli także przedstawiciele mediów (TVN 24, POLSAT). Relację z debaty przekazał m.in. PAP, Onet.pl, Wnp.pl.

3) Wystosowanie listu do Ministra Krzysztofa Kwiatkowskiego

Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz Fundacja FOR zwróciły się w dn. 15 lutego br. w liście do Ministra Sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego z zapytaniem dotyczącym prac nad projektem zmian ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. List ten powstał w odpowiedzi na artykuł M. Sałwackiej z dn. 8.02.1010 r. [„Ten sąd za chwilę zatonie”](#), opisującym na łamach *Gazety Wyborczej* krytyczną sytuację Sądu Rejonowego we Wschowie.

4) Ogłoszenie wyników rankingu stron internetowych sądów w Raporcie FOR, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, K2 Internet i dziennika „Rzeczpospolita”

23 marca 2010 r. w Fundacji FOR odbyła się uroczystość ogłoszenia wyników rankingu stron internetowych sądów okręgowych i apelacyjnych za 2009 r. oraz wręczenie nagród sądom, które zdobyły najwyższe noty. Zwycięzcą rankingu wśród sądów okręgowych został Sąd Okręgowy we Wrocławiu, a wśród sądów apelacyjnych - Sąd Apelacyjny w Katowicach.

Ranking jest częścią raportu pt. **„E-sądy po polsku. Ranking stron internetowych sądów okręgowych i apelacyjnych. II edycja”**.

Autorzy raportu, czyli Dawid Sześciło, Marta Kube, Maciej Lipiec, Paulina Gawłowska i Michał Gołębiowski piszą m.in. o tym, że sposobem na poprawę dostępności i użyteczności serwisów internetowych sądów jest nawiązanie bliższej współpracy między poszczególnymi sądami w celu wymiany najlepszych praktyk. Sprzyjać temu powinna polityka Ministerstwa Sprawiedliwości promująca najlepsze wzorce. Autorzy podtrzymują też postulat z pierwszego raportu z 2008 r. dotyczący utworzenia jednolitego, zarządzanego centralnie, portalu polskiego wymiaru sprawiedliwości.

Raport dostępny jest na stronie www.for.org.pl. Został on również opublikowany w wersji drukowanej.

Relacja z uroczystości ogłoszenia wyników rankingu oraz informacja o raporcie zostały opublikowane w artykule prasowym [na pierwszej stronie „Rzeczpospolitej”](#), w jej dodatku „Prawo co dnia”, a także w wydaniu internetowym. Wyniki rankingu opublikowały również inne portale internetowe (co najmniej 30), w tym m.in. *Interia.pl*, *TVP.pl*, *Samorząd.infor.pl*, *LEX - Wolters Kluwer*, *Gazeta.pl*, *Wyborcza.pl*, *Nowy Przemysł*, *Money.pl*, *Onet.pl*, *Bankier.pl*, *Wirtualnemedial.pl*, *EtykaPrawnicza.pl*.

5) Organizacja konferencji „Państwo wrogie przedsiębiorcy?” wraz z Business Centre Club, Krajową Izbą Gospodarczą i Helsińską Fundacją Praw Człowieka.

31 marca 2010 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się konferencja „Państwo wrogie przedsiębiorcy?”. Konferencja była okazją do refleksji nad rozwiązaniami, które pozwoliłyby wyeliminować patologie z praktyki działania instytucji państwa wobec przedsiębiorców. Dwadzieścia lat od zapoczątkowania przemian wolnorynkowych w Polsce paradoksem pozostaje bowiem, że główni autorzy sukcesu transformacji gospodarczej – polscy przedsiębiorcy – nadal pozostają nie tylko niedocenianą, ale często wręcz szykanowaną grupą społeczną.

W spotkaniu udział wzięli m.in.:

- Andrzej Arendarski, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej
- Marek Goliszewski, Prezes Business Centre Club
- Janusz Steinhoff, Przewodniczący Rady Krajowej Izby Gospodarczej
- prof. Leszek Balcerowicz, Przewodniczący Rady Forum Obywatelskiego Rozwoju
- Joanna Agacka-Indecka, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej
- Maciej Bednarkiewicz, Kancelaria Maciej Bednarkiewicz, Andrzej Wilczyński i Wspólnicy
- Maciej Bobrowicz, Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych
- Tadeusz Donocik, Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach
- Lech Jeziorny, były członek Rady Nadzorczej Krakmeat
- Andrzej Kalwas, KALWAS i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych
- prof. Aldona Kamela-Sowińska, Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Rachunkowości w Poznaniu
- Krzysztof Kwiatkowski, Minister Sprawiedliwości
- Krzysztof Piotrowski, prezes Stoczni Szczecińskiej Porta Holding SA
- Paweł Rey, były członek Rady Nadzorczej Krakmeat
- prof. Andrzej Rzepliński, sędzia Trybunału Konstytucyjnego
- Jerzy Stępień, Prodziekan Wydziału Prawa Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego
- Emil Wąsacz, Prezes Zarządu Stalexport Autostrady S.A.
- Andrzej Zarajczyk, Prezes Zarządu – Dyrektor Generalny POL-MOT Holding S.A.
- prof. Andrzej Zoll, Przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego

Dyskusje poprowadzili Cezary Szymanek z Radia Pin, Janina Paradowska z „Polityki”, Sławomir Matczak z TVP INFO.

Relacja z konferencji pojawiła się m.in. na antenie TVN CNBC Biznes, w „Dzienniku Gazecie Prawnej”, „Gazecie Wyborczej”, „Rzeczpospolitej”, magazynie „Businessman”, Tygodniku „ANGORA”, „Kurierze Szczecińskim”, a także w serwisach internetowych: *Wirtualna Polska*, *Forsal.pl*, *Gazeta.pl*, *Onet.pl*, *Interia.pl*, *Bankier.pl*.

6) Publikacja raportu "Efektywność polskiego sądownictwa"

W debacie publicznej od wielu lat pojawiają się krytyczne głosy pod adresem polskich sądów i innych instytucji wymiaru sprawiedliwości. Dużo wątpliwości towarzyszy też ocenie przyczyn takiego stanu i środków zaradczych. Autorzy najnowszego raportu Fundacji FOR i HFPCz (J. Bełdowski, M. Ciżkowicz, D. Sześciło) konfrontują te przekonania z danymi zawartymi w międzynarodowych badaniach systemów sądowniczych oraz przedstawiają reformy, które muszą zostać wprowadzone, aby polskie sądy były efektywne. Raport został zaprezentowany podczas debaty „**Czy polskie sądy mogą być efektywne?**” 5 maja. Obszerny artykuł na temat raportu ukazał się w

Rzeczpospolitej.

7) Debata "Perspektywy wymiaru sprawiedliwości"

Debata została zorganizowana przez Fundację FOR, Helsińską Fundację Praw Człowieka oraz „Monitor Prawniczy” 12 maja.

Dyskusja poświęcona była tezom opublikowanym w specjalnym dodatku do „Monitora Prawniczego” pod tytułem "Perspektywy wymiaru sprawiedliwości" (pod red. Jacka Ignaczewskiego).

8) Debata FOR i „Dziennika Gazety Prawnej” pt. „Czy polskie sądy mogą być efektywne?” zorganizowana 5 maja.

W debacie udział wzięli: **Krzysztof Kwiatkowski** - Minister Sprawiedliwości, **Jerzy Stępień** - Sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, **Katarzyna Gonera** - Sędzia Sądu Najwyższego, **Adam Bodnar** - Sekretarz Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, **Jarosław Bełdowski** - były prezes Fundacji FOR.

Debatę poprowadził **Marcin Piasecki** - Zastępca Redaktora Naczelnego „Dziennika Gazety Prawnej”. Podsumowania dokonał **Leszek Balcerowicz** - Przewodniczący Rady Fundacji FOR.

Relacja z debaty została opublikowana w "Dzienniku Gazecie Prawnej" oraz na portalu Onet.pl, a jej fragmenty zostały pokazane w TVN CNBC Biznes.

9) Publikacja raportu „Reformatory i hamulcowi. Przegląd ministrów sprawiedliwości po 1989 roku”

W ciągu ostatnich dwudziestu lat stanowisko **Ministra Sprawiedliwości** w Polsce sprawowało osiemnaście osób. Każdy z ministrów przychodził do resortu, obiecując reformy. Na ich realizację miał średnio **rok i dwa miesiące** - tyle bowiem trwała przeciętna długość jego misji. W najnowszym raporcie Fundacji FOR Dawid Sześciło dokonał szczegółowej analizy dokonań każdego z ministrów. Obszerny artykuł na temat raportu ukazał się w *Rzeczpospolitej.*

10) Publikacja „Raportu z obywatelskiego monitoringu kandydatów na Prokuratora Generalnego 2010”

Raport został opracowany na podstawie działań Obywatelskiego Monitoringu Kandydatów na Prokuratora Generalnego, który przeprowadziły Helsińska Fundacja Praw Człowieka i Fundacja FOR. Raport przedstawia szczegółową relację z przebiegu wyborów i monitoringu, opis uchwalonej nowelizacji, genezę przeprowadzonej reformy, głosy jej zwolenników i przeciwników, oraz komentarze do zaproponowanej formuły wyborów. Przede wszystkim jednak, raport zawiera diagnozę sytuacji w obecnej prokuraturze zbudowaną z wypowiedzi startujących w wyborach sędziów i prokuratorów, a także zestawienie najciekawszych koncepcji funkcjonowania przyszłej prokuratury.

11) Publikacja raportu „Odpowiedzialność zawodowa prokuratorów”

Fundacja FOR wraz z Helsińską Fundacją Praw Człowieka przygotowały raport autorstwa Karoliny Kremens i Artura Pietrygi w związku z domaganiem się przez Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP dla swoich członków wynagrodzeń podobnych jak w krajach starej UE. O raporcie napisały m.in. *Gazeta Wyborcza*, *Rzeczpospolita* i *Dziennik Gazeta Prawna*.

12) Publikacja raportu „Publiczna dostępność orzeczeń sądowych”

Autorzy raportu, czyli Fundacja FOR, Helsińska Fundacja Praw Człowieka i Akademia Leona Koźmińskiego domagają się w nim publikacji wszystkich orzeczeń Sądu Najwyższego i stopniowej publikacji orzeczeń sądów powszechnych w Internecie. Powołują się przy tym na przykład Trybunału Konstytucyjnego oraz sądów administracyjnych, których aktualne orzecznictwo jest łatwo i w pełni dostępne dla obywateli korzystających z internetu. O raporcie napisały m.in. *Rzeczpospolita*, *Dziennik Gazeta Prawna* i *Metro*.

13) Konferencja naukowa „Publiczna dostępność orzeczeń sądowych”

Konferencja odbyła się 3 grudnia 2010 r. w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie. W trakcie konferencji autorzy raportu „Publiczna dostępność orzeczeń sądowych”, mgr Marek Niedużak oraz mgr Michał Jagielski przedstawili jego zasadnicze tezy. Odbyła się także debata moderowana przez dr. Adama Bodnara z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z udziałem: mec. Marcin Ciemiński, min. Jacek Czaja (podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości), mec. Jacek Dubois, dr Jacek Kosonoga (Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego), dr Marcin Matczak (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego) oraz sędzieja Dariusz Wysocki (Sąd Okręgowy w Płocku).

IV. Unia Europejska a rozwój krajów członkowskich, w tym Polski

1) Realizacja projektu: „Monitoring projektów prawa gospodarczego Unii Europejskiej”

„Monitoring projektów prawa gospodarczego Unii Europejskiej” to projekt realizowany przez Fundację FOR, niemieckie Centrum für Europäische Politik (CEP) oraz redakcję „Rzeczpospolitej”.

Jego celem jest publikacja w Polsce analiz przygotowywanych przez CEP, które dotyczą monitoringu regulacji unijnych. Co dwa tygodnie publikowane jest tłumaczenie jednej z analiz CEP i umieszczane na specjalnej podstronie internetowej FOR, a na łamach „Rzeczpospolitej” w dodatku „Ekonomia i Rynek” ukazują się artykuły prasowe dotyczące tematu omawianego w danej analizie. Przy każdym artykule umieszczone jest logo FOR i CEP oraz informacja, że cała analiza dostępna jest na www.for.org.pl. Na stronie internetowej FOR prowadzona jest specjalna podstrona. Dodatkowo, co 2 tygodnie analizy wysyłane są drogą mailową do kilkuset osób zainteresowanych tematyką projektu: europosłów, posłów i senatorów, przedstawicieli rządu i organizacji pozarządowych.

Inauguracja projektu miała miejsce 2 marca podczas debaty „**Prawo gospodarcze Unii Europejskiej - to nie jest sprawa tylko Brukseli**” w redakcji „Rzeczpospolitej”. Debacie przewodniczył Paweł Lisicki – redaktor naczelny „Rzeczpospolitej”, a udział w niej wzięli:

- prof. Leszek Balcerowicz – Przewodniczący Rady Fundacji FOR
- Jarosław Beldowski – Prezes Zarządu Fundacji FOR
- dr hab. Lüder Gerken - Dyrektor Centrum für Europäische Politik
- Michał Królikowski - Dyrektor Biura Analiz Sejmowych
- Cezar Herma – Dyrektor Departamentu Prawa Unii Europejskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Relacja z debaty została opublikowana na pierwszej stronie dziennika „Rzeczpospolita” oraz w dodatku „Ekonomia i rynek”.

W 2010 r. ukazało się 20 analiz, przedstawionych w 22 artykułach w „Rzeczpospolitej”:

1. 4 marca: „Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)”
2. 18 marca: „Strategie Unii Europejskiej na rzecz kluczowych technologii”
3. 1 kwietnia: „Nadzór Bankowy Unii Europejskiej (EBA)”
4. 15 kwietnia: „Technologie niskoemisyjne”
5. 29 kwietnia: „EUROPA 2020” (3 artykuły)
6. 10 czerwca: „Dyrektywa o czasie pracy”
7. 24 czerwca: „Post-Kopenhaska polityka klimatyczna”
8. 8 lipca: „Strategia energetyczna 2020”
9. 22 lipca: „Wytyczne dla polityki zatrudnienia w strategii Europa 2020”
10. 6 sierpnia: „Wytyczne dla polityki gospodarczej w strategii Europa 2020”
11. 20 sierpnia: „Zwiększenie redukcji emisji CO2 do ponad 20 proc.”
12. 2 września: „Europejski pakiet normalizacyjny”
13. 16 września: „Sprzedaż aukcyjna pozwoleń na emisję”
14. 1 października: „Systemy emerytalne”.
15. 14 października: „Koordynacja polityki gospodarczej”

16. 28 października: "System gwarancji depozytów"
17. 19 listopada: "Agencje ratingowe"
18. 2 grudnia: „Patent UE”
19. 23 grudnia: „Nowa wersja pierwszego pakietu kolejowego. Część 1: Regulacje dotyczące konkurencji”
20. 23 grudnia: Nowa wersja pierwszego pakietu kolejowego. Część 2: Regulacje dotyczące infrastruktury

V. Edukacja

1) Organizacja z Polską Radą Biznesu panelu dyskusyjnego „Światowy kryzys a perspektywy polskiej gospodarki”.

Panel odbył się 18 stycznia 2010 r. w siedzibie Polskiej Rady Biznesu. Wystąpienie inauguracyjne wygłosił prof. Leszek Balcerowicz, a następnie głos zabrali:

- a. Wojciecha Kostrzewa – Prezes Zarządu i Dyrektor Generalny Grupy ITI
- b. Mariusz Grendowicz - Prezes Zarządu, BRE Bank, Polska
- c. Wiktor Wojciechowski - Członek Zarządu i Starszy Ekonomista FOR
- d. Andrzej Rzońca – Członek Rady Polityki Pieniężnej, współpracownik FOR

Dyskusję poprowadził Janusz Jankowiak - Główny Ekonomista Polskiej Rady Biznesu. Panel był transmitowany na antenie *TVN CNBC Biznes* oraz na stronie www.tvncnbc.pl.

2) Zakończenie konkursu na komiks i animację o tematyce ekonomicznej

9 marca odbyła się **Gala konkursu na komiks i animację** zorganizowanego przez Fundację FOR i Bank Zachodni WBK. Celem konkursu było upowszechnienie wiedzy ekonomicznej wśród Polaków oraz obalanie mitów związanych z ważnymi zagadnieniami, takimi jak: problem dziury budżetowej, prowadzenie własnej firmy, udział w wyborach, czy też wpływ gospodarki socjalistycznej na współczesną Polskę.

Na konkurs wpłynęło ponad **200 prac**, nagrodzone zostały 33 komiksy i 7 animacji. Nagrody przyznane zostały w dwóch kategoriach: komiks i animacja. W obu kategoriach za I miejsce przyznano nagrody w wysokości 5 tys. zł, za II miejsce – 3 tys. zł, za III miejsce – 2 tys. zł. Pula nagród w konkursie wyniosła 35 tys. zł. Nagrody pieniężne zostały przekazane nagrodzonym osobom w formie kart prepaidowych Banku Zachodniego WBK z logotypami konkursu oraz Fundacji FOR.

Grand Prix konkursu za komiks otrzymali: Łukasz Bogacz i Roman Gajewski, natomiast Grand Prix za animację otrzymał Przemysław Liput. Zwycięskie prace zostały opublikowane na stronie internetowej FOR, a oraz wydane drukiem i na płytach DVD.

Uroczyste zakończenie konkursu miało miejsce w księgarni Traffic w Warszawie, udział w nim wzięli autorzy nagrodzonych prac oraz jury w składzie: prof. Leszek Balcerowicz,

Tomasz Bagiński, Jacek Fedorowicz, Michał Ogórek, Tomasz Leśniak i Rafał Skarżycki - twórcy Jeża Jerzego, Marek Raczkowski, Antoni Rodowicz oraz Artur Adamski.

3) Publikacja antologii komiksów o tematyce ekonomicznej - II edycja

Fundacja FOR wydała antologię komiksów o tematyce ekonomicznej, na którą złożyły się najlepsze prace zgłoszone na konkurs zorganizowany przez Fundację FOR i Bank Zachodni WBK w 2009 r. W antologii komiksów o tematyce ekonomicznej znalazły się wszystkie nagrodzone i wyróżnione prace konkursowe.

Komiksy te wraz ze scenariuszami lekcji (przygotowanymi przez metodyków z Ośrodka Rozwoju Edukacji i ekonomistów FOR) oraz nagrodzonymi w konkursie animacjami zostały wydane na CD i rozesłane do szkół na początku roku szkolnego 2010/2011.

4) Współorganizacja projektu „Fabryka Energii Społecznej”.

„Fabryka Energii Społecznej” (FES) to program stypendialny dla 20 warszawskich licealistów, którzy chcą realizować społeczne inicjatywy. Jest on organizowany przez Stowarzyszenie Polska Młodych, Towarzystwo Ekonomistów Polskich oraz Fundację FOR. Honorowy patronat nad akcją objęło Biuro Edukacji m.st. Warszawy, partnerem akcji jest Muzeum Sztuki Nowoczesnej, a patronami medialnymi zostali: *Metro*, *Perspektywy.pl* oraz *Gazeta.pl Warszawa*.

Na FES złożyło się sześć 5-ciogodzinnych warsztatów w okresie marzec–maj 2010, podczas których uczestnicy doskonalili swoje umiejętności dotyczące pełnienia roli lidera, organizowania pracy w grupie, kreatywnego rozwiązywania problemów i negocjacji. Podczas warsztatów spotkali się ze znanymi uczestnikami życia społecznego i przedstawicielami organizacji pozarządowych: prof. Janusz Czapiński, Adam Bodnar, Jacek Kastelaniec, Hanna Nowak-Radziejowska, Andrzej Lewandowski, Krzysztof Pilarczyk, dr Grzegorz Myśliwiec, Krzysztof Pilarczyk, Anna Radwan, Andrzej Krajewski. Głównym zadaniem stypendystów było opracowanie własnego projektu społecznego. Jako zwycięski wyłoniony został projekt Młodzieżowego Centrum Aktywności „Tłocznia” otrzymując 4 tys. zł na realizację. Kolejny tysiąc złotych przypadł projektowi „Festiwal XX wieku”.

5) Kongres "Wolność w nowoczesnym świecie"

21–23 maja 2010 r. w Trybunale Konstytucyjnym i na Uniwersytecie Warszawskim odbyło się spotkanie organizacji pozarządowych, świata akademickiego i mediów poświęcone różnym aspektom wolności, zarówno odnoszącym się do polityki i ekonomii, jak i innych sfer życia. Organizatorami Kongresu byli: Stowarzyszenie Projekt: Polska i Kultura Liberalna, a partnerem - Stocznia. **Fundacja FOR była organizatorem części ekonomicznej.** Patronat medialny nad Kongresem objęły Gazeta

Wyborcza i Liberte!, a nad częścią ekonomiczną - Radio PIN oraz TVN CNBC Biznes.

Panele części ekonomicznej:

a) Grecka lekcja dla polskiej gospodarki

Wprowadzenie: Michał Boni, minister, Szef Zespołu Doradców Strategicznych Premiera
Uczestnicy: Janusz Jankowiak, Główny Ekonomista Polskiej Rady Biznesu, Ryszard Petru, Główny Ekonomista BRE Banku i Dyrektor ds. Strategii i Nadzoru Właścicielskiego, **Andrzej Rzońca**, Członek Rady Polityki Pieniężnej, współpracownik FOR
Moderacja: Robert Stanilewicz, TVN CNBC Biznes

b) Czy system emerytalny ogranicza naszą wolność wyboru?

Uczestnicy: Agnieszka Chłoń – Domińczak, Szkoła Główna Handlowa, Instytut Statystyki i Demografii, była wiceminister Pracy i Polityki Społecznej, Robert Gwiazdowski, Prezes Centrum im. Adama Smitha, Jeremi Mordasewicz, ekspert gospodarczy PKPP Lewiatan, **Wiktor Wojciechowski**, członek Zarządu FOR
Moderacja: Robert Stanilewicz, TVN CNBC Biznes

c) Czy kultura musi być państwowa?

Uczestnicy: Stefan Kawalec, Prezes firmy doradczej Capital Strategy Sp. z o.o., były wiceminister Finansów, Witold Orłowski, Główny Doradca Ekonomiczny PricewaterhouseCoopers, Joanna Szczepkowska, prezes Związku Artystów Scen Polskich, Michał Żebrowski, dyrektor Teatru 6. piętro
Moderacja: Piotr Wardziak, Radio PIN

6) Wiosenna Szkoła Leszka Balcerowicza

Wiosenna szkoła Leszka Balcerowicza 21-23 maja 2010r. w Warszawie odbyła się Wiosenna Szkoła Leszka Balcerowicza, w której uczestniczyło **30 studentów** z polskich uczelni. Aby wziąć w niej udział należało przesłać pracę pt. „Grecka lekcja ekonomii, czyli jakich reform potrzebuje Polska, aby nie powtórzyć losów Grecji?”. Na konkurs wpłynęło **116 prac**. Ze względu na bardzo wysoki poziom tekstów, organizatorzy postanowili wybrać 30 prac, zamiast przewidzianych 25.

Zajęcia w ramach Szkoły poprowadzili: prof. Leszek Balcerowicz, dr Jakub Borowski, dr Bogusław Grabowski, prof. Witold Orłowski, Ryszard Petru, dr Andrzej Rzońca, dr Wiktor Wojciechowski.

Wiosenna Szkoła Leszka Balcerowicza została zrealizowana dzięki wsparciu Fundacji im. Friedricha Naumanna - Fundacji na Rzecz Wolności.

7) Jesienna Szkoła Leszka Balcerowicza

Jesienna szkoła Leszka Balcerowicza 21 października 2010 r. Fundacja FOR ogłosiła nabór prac do Jesiennej Szkoły Leszka Balcerowicza. Prace pt. „Ciąć wydatki czy podnosić podatki – którądy wiedzie droga do zdrowych finansów publicznych w Polsce?” należało przesłać do 15

listopada. Wpłynęło 206 prac, prawie dwa razy więcej niż w wiosennej edycji. Wybranych zostało 30 najlepszych. Ich autorzy wzięli udział w bezpłatnym seminarium pod hasłem „Jak uzdrowić finanse publiczne w Polsce?” w dniach 26-28 listopada.

Zajęcia w ramach szkoły poprowadzili: prof. Leszek Balcerowicz, Jakub Borowski, Ignacy Morawski, Ryszard Petru, Marek Rozkrut, Andrzej Rzońca, Wiktor Wojciechowski.

8) Szkolenie „Wykorzystanie komiksu i animacji w edukacji ekonomicznej”

Szkolenie zorganizowane przez FOR odbyło się w Warszawie 19-20 listopada w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Polsce.

- ✓ Warsztaty z podstaw ekonomii i bieżących problemów gospodarczych kraju poprowadzili: Witold Orłowski i Wiktor Wojciechowski.
- ✓ Szkolenie z wykorzystania komiksu i animacji w edukacji ekonomicznej poprowadzili: Beata Łuba – Królik - Pracownia Edukacji Obywatelskiej ORE.

Adresatami projektu byli nauczyciele konsultanci, doradcy metodyczni ośrodków doskonalenia nauczycieli. Celem szkolenia było m.in.: wyposażenie uczestników w wiedzę dotyczącą funkcjonowania gospodarki rynkowej, przygotowanie przeszkolonych osób do upowszechniania i prowadzenia zajęć, przedsięwzięć edukacyjnych o tematyce ekonomicznej w środowisku lokalnym, wymiana doświadczeń na temat możliwości wykorzystania komiksu i animacji w nauczaniu zagadnień ekonomicznych.

9) Przekazanie wyższym uczelniom i bibliotekom publikacji Fundacji FOR wraz ze specjalnymi stojakami do ich ekspozycji

W listopadzie 2009 r. Fundacja FOR pozyskała środki z fundacji UPS na realizację tego przedsięwzięcia. Dzięki pomocy członków Klubów FOR wybrane zostały uczelnie wyższe, z którymi podpisano porozumienia o współpracy w zakresie promocji i udostępniania publikacji FOR. Korzystają z nich obecnie studenci i kadra naukowa w 32 miejscach w Polsce: w Krakowie (6), Białymstoku (6), Łodzi (5), Katowicach (3), Warszawie (2), Szczecinie (4), Koszalinie (1) Bydgoszczy (1), Lublinie (1), Częstochowie (1), Głogowie (1) i Gdańsku (1).

Do 12 bibliotek wysłane zostały na koszt FOR 22 egzemplarze książki z serii „FOR poleca” pt. „Jak budowano kapitalizm. Transformacja Europy Środkowej i Wschodniej, Rosji i Azji Środkowej” autorstwa Andersa Åslunda. Wysyłka książki w kolejne miejsca będzie kontynuowana w 2011 roku. W ramach współpracy biblioteki są informowane o działaniach FOR, w tym m.in. o najnowszej publikacji pod redakcją prof. L. Balcerowicza i A. Rzońcy pt. „Zagadki wzrostu gospodarczego”. Za zaopatrzenie stojaków w aktualne publikacje FOR odpowiedzialna jest E. Legieta.

10) Współorganizacja konkursu na esej „Młody Ekonomista”

Fundacja FOR oraz Towarzystwo Ekonomistów Polskich (TEP) ogłosiły drugą edycję Konkursu „Młody Ekonomista”, adresowanego do studentów wszystkich kierunków studiów. Aby wziąć w nim udział, należało napisać pracę na temat: „Państwo i rynek – co wynika z obecnego kryzysu?” i nadesłać ją do 30 czerwca. Uroczyste zakończenie konkursu odbyło się 28 października. Pierwsze miejsce i nagrodę w wysokości 5 tys. złotych otrzymała Małgorzata Karaś (SGH). Pozostali laureaci oraz dwóch z pięciu wyróżnionych również studiuje na SGH. Laureaci mieli okazję do rozmów z wybitnymi ekonomistami, którzy weszli w skład kapituły konkursu.

Patronat medialny nad konkursem objęły: *TV Biznes, Wyborcza.biz, Metro, Portal Studencki Dlaczego.com.pl, Praktykanci.pl, Akademickie Radio Kampus, TREND, Kurier Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Miesięcznik Studencki MANKO, eNeMeS - Niezależny Magazyn Studencki*. Partnerami wspierającymi są: Fundacja BRE Banku oraz Fundacja Bankowa im. dr Mariana Kantona.

11) Kampania profrekwencyjna „Gdziekolwiek będziesz, zagłosuj”

Fundacja FOR, jako członek koalicji „Masz głos, masz wybór” w dniach 31 maja – 4 lipca realizowała kampanię społeczną zachęcającą do głosowania w wyborach prezydenckich.

Kampania prowadzona była w mediach (spoty radiowe i telewizyjne, bannery internetowe, reklamy prasowe), a także lokalnie (prawybory w szkołach i na wyższych uczelniach). Została uruchomiona strona internetowa www.gdziekolwiek-bedziesz.pl, na której można było znaleźć przydatne materiały (w tym „Poradnik wyborcy” i kalendarz wyborczy), a także obejrzeć spoty reklamowe.

Kampania została nagrodzona w konkursie branży PR „Złote Spinacze 2010” w dwóch kategoriach: Kampania społeczna i Efektywność.

Inicjatorzy kampanii „Gdziekolwiek będziesz, zagłosuj”: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja FOR, Fundacja Projekt: Polska, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Instytut Spraw Publicznych, Izba Gospodarcza Reklamy Zewnętrznej, Izba Wydawców Prasy, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Stowarzyszenie Szkoła Liderów, Związek Firm Public Relations, Forum Europejskie przy Centrum Europejskim UW, Forum Polonia, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Kampanię zrealizowały agencje: PZL, Profile, On Board Public Relations, Partner of Promotion, Interactive Advertising Bureau Polska (IAB), Dom Mediowy MEC, Value Media.

12) Kampania profrekwencyjna przed wyborami samorządowymi (26 sierpnia – 5 grudnia)

Wybory samorządowe 2010

Fundacja FOR razem z organizacjami tworzącymi Koalicję "Masz głos, masz wybór" zrealizowała kampanię, która zachęcała do kandydowania oraz głosowania w wyborach samorządowych 21 listopada oraz 5 grudnia (II tura).

Hasło pierwszej odsłony kampanii, realizowanej we wrześniu, brzmiało „Przyszli radni są tuż obok Ciebie! Znasz ich? Przekonaj ich!” i miało zwrócić uwagę mieszkańców gmin, że w ich sąsiedztwie są potencjalni kandydaci na dobrych radnych, tylko często brakuje im motywacji, by startować w wyborach.

Hasłem drugiego etapu, zachęcającego do głosowania było: „Idź i głosuj świadomie!”.

Kampania była realizowana w mediach (spoty radiowe i telewizyjne, reklamy prasowe) oraz na poziomie lokalnym przez organizacje, które przyłączyły się do akcji.

Organizacje wchodzące w skład koalicji: Centrum Edukacji Obywatelskiej, Forum Europejskie przy Centrum Europejskim UW, Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja FOR, Fundacja Projekt: Polska, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Interactive Advertising Bureau Polska, Izba Gospodarcza Reklamy Zewnętrznej, Izba Wydawców Prasy, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, PKPP Lewiatan, Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Stowarzyszenie Prasy Lokalnej, Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Stowarzyszenie Szkoła Liderów, Związek Firm Public Relations. **Koalicję wspierały:** Albert Lumberjacker, Dom Mediowy MEC, Millward Brown SMG/KRC.

13) Publikacja zeszytu FOR: „Ile kosztuje nas inflacja?”

Autorzy zeszytu: Piotr Ciżkowicz i Andrzej Rzońca piszą w nim m.in.: *Przy rocznej inflacji w wysokości 10 proc. miesięczna stała rata kredytu zaciągniętego na 30 lat, gdyby w ogóle był on dostępny, byłaby na początku cyklu spłat realnie około dwukrotnie wyższa niż przy inflacji 2,5 proc.* Zeszyt FOR dostępny jest w wersji drukowanej oraz elektronicznej na stronie www.for.org.pl.

VI. Inne

1) Organizacja wizyty Teodoro Petkoffa w Polsce w dniach 21-28 marca 2010 r.

Program wizyty Teodoro Petkoffa (wenezuelski intelektualista, redaktor naczelny niezależnego opiniotwórczego dziennika "Tal Cual") został opracowany przez Fundację FOR we współpracy z Ambasadą RP w Caracas oraz Departamentem Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ działającym w porozumieniu z Polską Agencją Prasową (PAP).

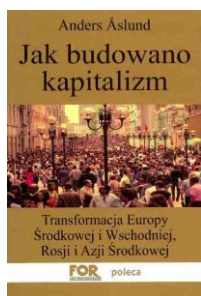

Teodoro Petkoff wziął udział w następujących seminariach i debatach:

- **CASE Policy Research Seminar:** "Economic Problems of Venezuela under the Global Financial Crisis" (12 uczestników).
- **Wykład specjalny pt. „Que pasa en Venezuela?”**, czyli dokąd zmierza socjalizm Hugo Chaveza – wenezuelski krajobraz polityczny oczyma byłego komunisty. Słowo wstępne wygłosił prof. Leszek Balcerowicz. Miejsce: Uniwersytet Warszawski, Auditorium Maximum (około 200 uczestników, głównie studentów).
- **Debata nt. Wenezueli i Hugo Chaveza** w warszawskiej siedzibie "Gazety Wyborczej". Obok T. Petkoffa udział wzięli: prof. Leszek Balcerowicz, Michał Sutowski, Tomasz Wołek, Adam Michnik, Maciej Stasiński (około 100 uczestników).

Wizyta T. Petkoffa była relacjonowana w mediach, w tym m.in. w „Gazecie Wyborczej”, „Rzeczpospolitej”, *Radiu TOK FM*, *radiowej Trójce* i w *Akademickim Radiu Kampus*.

2) Wizyta prof. Andersa Åslunda w Fundacji FOR

7 czerwca 2010 r. gościem prof. Leszka Balcerowicza i Fundacji FOR był prof. Anders Åslund, wybitny szwedzki ekonomista, autor książki z serii FOR poleca pt. „Jak budowano kapitalizm. Transformacja Europy Środkowej i Wschodniej, Rosji i Azji Środkowej”. Jego wizyta była okazją do promocji tej publikacji.

Spotkanie z Prof. Åslundem prowadziła Ewa Balcerowicz, Przewodnicząca Rady FundacjiCASE. Uczestniczyło w nim ok. 20 zaproszonych gości ze świata nauki i mediów.

W dniu wizyty w „Gazecie Wyborczej” ukazała się obszerna recenzja W. Gadomskiego prezentująca książkę „Jak budowano kapitalizm”, a prof. A. Åslund udzielił wywiadu dla programu Horyzont TVN24 oraz dla P. Stasińskiego z „Gazety Wyborczej”.

3) Wystąpienia prof. Leszka Balcerowicza, współorganizowane przez Fundację FOR

- a) **26 kwietnia, Warszawa:** wykład otwarty pt. "Od czego zależy rozwój?" w ramach "Festiwalu Przedsiębiorczości BOSS", Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

4) Wyjazdy prof. Leszka Balcerowicza współorganizowane przez Fundację FOR:

- Bydgoszcz – 7 kwietnia - spotkanie w Wyższej Szkole Gospodarki i z przedsiębiorcami)
- Oleśnica - 10 kwietnia (debata gospodarcza 20 lat po przełomie), przerwany z powodu katastrofy smoleńskiej.
- Katowice – 14-15 kwietnia – Kongres Gospodarczy – odwołany z powodu katastrofy smoleńskiej
- Łódź - 6 maja – wykłady na Politechnice i Uniwersytecie Łódzkim, spotkanie z biznesem
- Częstochowa – 13 maja – wykład dla przedstawicieli biznesu
- Kraków – 19 maja - wykład na konferencji Acton Institute, rozmowy z mediami
- Kraków - 25 maja wręczenie doktoratu honoris causa Uniwersytetu Ekonomicznego;

- Wrocław – 28 maja - wręczenie nagrody im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego);
- Toruń - 27 czerwca - spotkanie stypendystów Fundacji Humboldta;
- Poznań – 28 czerwca - Kongres Uniwersytetu Ekonomicznego;
- Frankfurt nad Odrą – 29 czerwca – wykład otwarty w Uniwersytecie Viadrina.

5) Spotkania prof. Leszka Balcerowicza z uczniami szkół średnich

17 września 2010r. r. odbyło się drugie spotkanie prof. Leszka Balcerowicza z warszawskimi licealistami, poprzedzone prezentacją filmu „Balcerowicz. Gra o wszystko” w reżyserii Andrzeja Fidyka i Anny Więckowskiej.

W spotkaniu w Centrum Promocji Kultury w Dzielnicy Praga Południe wzięło udział ok. 200 uczniów z siedmiu szkół: IV Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, XIX Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Warszawy, XXIII Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej –Curie, XLVII Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego, LXXII Liceum Ogólnokształcące im. gen. Jakuba Jasińskiego, XCIX Liceum Ogólnokształcące im. Zbigniewa Herberta, XXXV Liceum Ogólnokształcące im. Bolesław Prusa.

Fundacja FOR nawiązała kontakt z nauczycielami przedsiębiorczości z tych liceów w celu dalszej współpracy.

6) Spotkanie autorskie prof. Leszka Balcerowicza i dr. Andrzeja Rzońcy

17 grudnia 2010 r. w księgarni Traffic Club w Warszawie odbyło się spotkanie autorskie prof. Leszka Balcerowicza i dr. Andrzeja Rzońcy, promujące wydanie książki „Zagadki wzrostu gospodarczego. Siły napędowe i kryzysy – analiza porównawcza”. Spotkanie, które poprowadził Cezary Szymanek z Radia PiN, zostało zorganizowane przez Fundację FOR, Forum Europejskie przy Centrum Europejskim UW, Wydawnictwo C.H. Beck oraz Traffic Club. Uczestniczyło w nim ponad 150 osób.

4. Aktywność FOR w mediach

Własne artykuły i komentarze oraz wywiady w prasie (szczegółowa lista w zał. 1) i internecie: średnio 1-2 na 2 tygodnie = 35 w 2010 roku

Cytowalność wypowiedzi pracowników Fundacji FOR w prasie i internecie: średnio 14-15 w tygodniu = 740 w okresie II – IV kw. 2010 (w 2009 roku – średnio 3 w tygodniu)

Wypowiedzi w radiu i telewizji: średnio 3-4 w tygodniu = 180 w okresie II – IV kw. 2010

Pracownicy FOR komentowali bieżące wydarzenia społeczno-ekonomiczne na antenie m.in. TVP 1, TVP 2, TVP INFO, TVN CNBC Biznes, TV Biznes, POLSAT, POLSAT NEWS oraz radiowej Jedynki i Trójki, TOK FM, Radia PIN, Radia dla Ciebie, Radia Centrum, Radia Luz, Radio Lublin.

5. Skrócone sprawozdanie finansowe Fundacji FOR za 2010 rok

Bilans Fundacji FOR na dzień 31 grudnia 2009 i 2010 roku

Poz.	Wykaz aktywów i pasywów	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2009
A	Aktywa trwałe	15 823,46	28 814,96
I	Wartości niematerialne i prawne	4 299,28	11 669,20
II	Rzeczowe aktywa trwałe	2 524,18	8 145,76
III	Należności długoterminowe	9 000,00	9 000,00
IV	Inwestycje długoterminowe		
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
B	Aktywa obrotowe	2 571 552,40	3 504 636,00
I	Zapasy rzeczowych aktywów obrotowych		
II	Należności krótkoterminowe	1 076 235,26	1 810 061,27
III	Inwestycje krótkoterminowe	1 495 317,14	1 694 574,73
1	Środki pieniężne	1 495 317,14	1 694 574,73
2	Naliczone odsetki od lokat bankowych		
C	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 801,55	4 476,13
	Suma aktywów	2 594 177,41	3 537 927,09
A	Fundusze własne	1 473 961,89	1 657 481,36
I	Fundusz statutowy	1 000,00	1 000,00
II	Fundusz rezerwowy	1 253 000,00	910 000,00
III	Wynik finansowy netto za rok obrotowy	219 961,89	746 481,36
	1. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wielkość dodatnia)	219 961,89	746 481,36
	2. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wielkość ujemna)		
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 120 215,52	1 880 445,73
I	Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek		
II	Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne	39 145,52	95 897,73
1	Kredyty i pożyczki		
2	Inne zobowiązania	39 145,52	95 897,73
3	Fundusze specjalne		
III	Rezerwy na zobowiązania		
IV	Rozliczenia międzyokresowe	1 081 070,00	1 784 548,00
1	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 070 000,00	1 765 000,00
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	11 070,00	19 548,00
	Suma pasywów	2 594 177,41	3 537 927,09

Warszawa, 30.05.2011 r.

Bilans na dzień 31.12.2010 sporządzony zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Finansów z 15.11.2001 r. (Dz.U. 137 poz. 1539 z późn. zm.)

Sporządziła: Monika Sarnowska
Sarnowska Sp. z o.o.

Analiza przychodów statutowych

	2010 rok	2009 rok
Dotacje ze źródeł publicznych	23.781,38	474.926,70
Dotacje od osób prywatnych	358.435,40	111.515,00
Dotacje od firm i instytucji	605.291,68	936.189,00
Wynik finansowy roku ubiegłego zwiększający przychody	746.481,36	935.784,80
Ogółem	1.733.989,82	2.458.415,50

Koszty działalności statutowej

	2010 rok	2009 rok
Ogółem	1.072.702,41	1.292.229,29

Szczegółowy podział kosztów na projekty

Projekty	Koszty
Watchdog fiskalny	307 950,83
Watchdog emerytalny	181 755,69
Watchdog wolności gospodarczej	30 908,00
Analizy prywatyzacji	6 550,00
Watchdog prawny	78 381,93
Komiksy	57 854,58
Kampania profrekwencyjna	77 446,60
Debaty DGP+FOR+TVN+CNBC	5 400,52
Szkoła Leszka Balcerowicza	54 609,17
Młody ekonomista	3 104,30
Stojaki na uczelniach	36 652,00
Tydzień przedsiębiorczości	17 733,85
Kongresy	2 398,56
Analizy CEP	41 144,88
Książki FOR poleca	11 873,31
Kluby FOR	83 163,88
Wizyty zagranicznych gości	10 345,60
Strona internetowa	59 194,51
Zeszyty FOR	6 234,20

Koszty administracyjne

	2010 rok	2009 rok
Ogółem	528.555,03	494.423,93

Struktura środków pieniężnych

	31.12.2010	31.12.2009
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	59.736,67	194.574,73
Lokaty bankowe	1.400.000,00	1 500 000,00
Naliczone odsetki od lokat bankowych	35.580,47	0
Ogółem	1.495.317,14	1.694.574,73

Andrzej Krajewski
Prezes Zarządu FOR

Załącznik 1

Lista publikacji prasowych pracowników i ekspertów FOR:

- 1) Wiktor Wojciechowski: „Uczelnie to worek bez dna”, *Metro* (7.01.2010)
- 2) Rozmowa z Andrzejem Rzońcą: „Życie Kowalskich będzie spokojniejsze”, *Wyborcza.biz* (14.01.2010)
- 3) Rozmowa z Andrzejem Rzońcą: "Zagrożenie stagflacją", *Rzeczpospolita* (18.01.2010)
- 4) Rozmowa z Andrzejem Rzońcą: "Bez reform nie ma co marzyć o euro", *Parkiet* (18.01.2010)
- 5) Andrzej Rzońca: "Finanse muszą być elastyczne", *Rzeczpospolita* (29.01.2010)
- 6) Rozmowa z Wiktorem Wojciechowskim: "Stażysta haruje. Czy awansuje?", *Metro* (02.02.2010)
- 7) Jarosław Bełdowski, Dawid Sześciło: „Sejmowy wodewil: Kazik, Berlusconi i inni”, *Dziennik Gazeta Prawna* (4.02.2010)
- 8) Wiktor Wojciechowski: „Ubezpieczenia rolnicze to ślepa uliczka”, *Dziennik Gazeta Prawna* (15.02.2010)
- 9) Wiktor Wojciechowski: "Jak najszybciej zamknąć KRUS", *Obserwator Finansowy* (19.02.2010)
- 10) Jarosław Kantorowicz: "Bubel tygodnia: Dwa razy akt dla ZUS", *Gazeta Wyborcza* (22.02.2010)
- 11) Wiktor Wojciechowski: „Drogie emerytury. Jak zlikwidować KRUS?”, *Gazeta Wyborcza* (25.02.2010)
- 12) Rozmowa z Wiktorem Wojciechowskim: "Zamiast staży niższe składki", *Dziennik Gazeta Prawna* (22.03.2010)
- 13) Wiktor Wojciechowski: "Systemy emerytalne to bomby", Rada Monitorująca Dziennika Gazety Prawnej (06.05.2010)
- 14) Wiktor Wojciechowski: "Przyspieszenie prywatyzacji powinno być jednym z priorytetów obecnego rządu", Rada Monitorująca Dziennika Gazety Prawnej (11.05.2010)
- 15) Wiktor Wojciechowski: "Mniej emerytur, więcej nauki", Rada Monitorująca DGP (19.05.2010)
- 16) Wiktor Wojciechowski: "Niska jakość prawa i nieefektywne procedury", Rada Monitorująca DGP (20.05.2010)

- 17) Wiktor Wojciechowski: "Budujemy autostrady i światłowody", Rada Monitorująca DGP (26.05.2010)
- 18) Rozmowa z Wiktorem Wojciechowskim: "Prędej rząd podwyższy podatki, niż obniży emerytury", Gazeta Wyborcza (10.06.2010)
- 19) Rozmowa z Wiktorem Wojciechowskim: "Dotacja na biznes aktywizuje bezrobotnych", Dziennik Gazeta Prawna (21.06.2010)
- 20) Wiktor Wojciechowski: "Podniesienie podatków to rozwiązanie krótkoterminowe", TOK FM (30.07.2010)
- 21) Andrzej Rzońca: "Podwyżka VAT to złe rozwiązanie", Bankier.pl (5.08.2010)
- 22) "Rada Monitorująca DGP: Proste pytania do premiera", Dziennik Gazeta Prawna (5.08.2010)
- 23) Wiktor Wojciechowski: "Pseudoprywatyzacja to nie reforma", Dziennik Gazeta Prawna (9.08.2010)
- 24) Wiktor Wojciechowski: "Korzyść dla przyszłego emeryta i budżetu", Dziennik Gazeta Prawna (11.08.2010)
- 25) Andrzej Rzońca: "Gruszki Jacka Żakowskiego", Gazeta Wyborcza (17.08.2010)
- 26) Wiktor Wojciechowski: "Pracuje coraz więcej starszych osób", Dziennik Gazeta Prawna (7.09.2010)
- 27) Andrzej Rzońca: "Żakowski, czyli nienawistne etykiety zamiast dowodów", Wyborcza.biz (9.09.2010)
- 28) Wiktor Wojciechowski: "Liczby nie kłamią. Polskie podatki są za wysokie", Wyborcza.biz (9.09.2010)
- 29) Wiktor Wojciechowski: "Czy państwowe spółki powinny trafiać do firm Skarbu Państwa?", Dziennik Gazeta Prawna (15.09.2010)
- 30) Jarosław Kantorowicz: „Reformy stopniowe to ucinanie ręki po kawałku”, Rzeczpospolita (27.09.2010)
- 31) Wiktor Wojciechowski: „Licznik długu musi zostać”, Gazeta Wyborcza (25.10.2010)
- 32) Piotr Ciżkowicz, Andrzej Rzońca: "W obronie OFE", Rzeczpospolita (10.12.2010)
- 33) Rozmowa z Andrzejem Rzońcą: "Do euro lepiej się przygotować", Rzeczpospolita (14.12.2010)
- 34) Wiktor Wojciechowski: „Czy problemy finansów publicznych ograniczą wzrost PKB w 2011 roku?”, Forbes (21.12.2010)
- 35) Wiktor Wojciechowski: "Systemy emerytalne - jak zmieniać?", Parkiet (31.12.2010)